

Hvordan måler jeg abiotiske (ikke-levende) faktorer?

Hvad er abiotiske faktorer?

Ligesom vi mennesker har brug for fx vand og ilt, så bliver dyrene og planterne i havet også påvirket af forskellige faktorer som fx lys og temperatur. Vi kalder det abiotiske faktorer, abiotisk betyder 'ikke-levende'.

Abiotiske faktorer kan også være vind, næringsstoffer og saltholdighed.

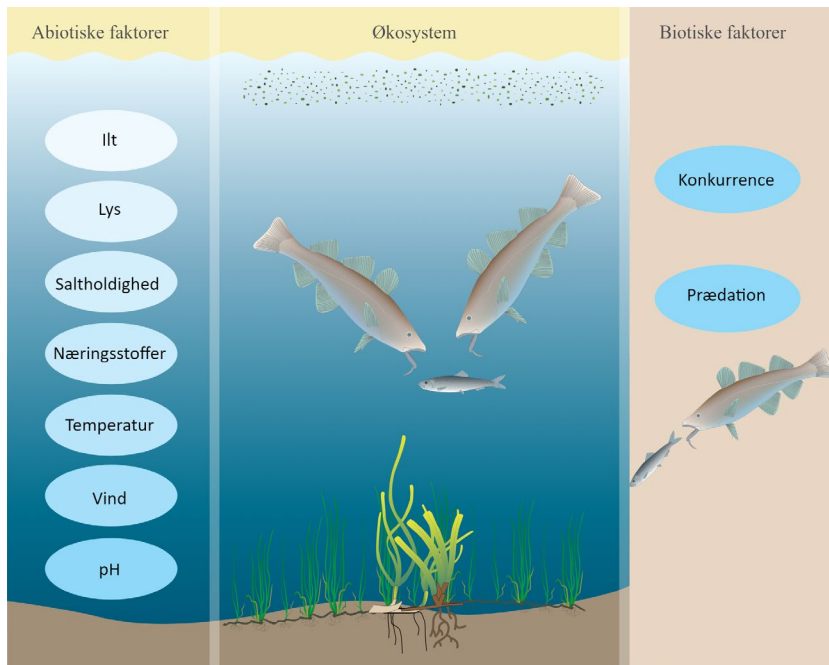

Illustration fra: <https://undervisning.wwf.dk/2-okosystemers-opbygning>

Det er vigtigt at få målt og noteret de abiotiske faktorer når man er ude i felten og tage prøver. Vær derfor omhyggelige med at måle og notere jeres abiotiske data.

Her er en forklaring på de data I skal måle:

Dato, tidspunkt og GPS-position: hvis I senere skal sammenligne jeres prøver med andres prøver, er det vigtigt at vide hvornår og hvor prøverne er taget.

Vejrdata: Hvis det fx blæser meget, kan det gøre jeres målinger mere usikre. Der er store bølger, skibet driver osv. Temperaturen i det øverste vandlag vil også være påvirket af om vejret er koldt og blæsende, eller om det er en varm sommerdag.

Sigtdybde: denne måling siger noget om, hvor langt ned i vandet I kan se. Hvis der fx er mange planteplankton/mikroalger i vandet, så bliver vandet uklart, og jo dårligere bliver sigtdybden.

Dybde: Denne er nem - spørg skipper, hvor dybt der er på jeres prøvestation.

(Det er godt at kende vanddybden sådan nogenlunde, inden man sender sit prøvetagningsudstyr ned. På linerne til prøvetagningsudstyret er der tape-markeringer for hver meter. Ved at tælle disse markeringer når de er i havoverfladen, ved I præcist hvor dybt jeres prøvetagningsudstyr er nede i vandet. Det er meget vigtigt at vide, hvor dybt prøverne er taget).

Vandtemperatur: denne vil ofte være forskellig på forskellige vanddybde. Mål temperaturen med fx 1 meters mellemrum ned gennem dybden, og notér det i dataarket.

Saltholdighed: Vandets indhold af salt er forskellig rundt omkring i de danske farvande. Mange steder i Danmark vil der også være forskel på saltholdigheden i toppen af vandet og ved bunden. Mål saltholdigheden med fx 1 meters interval ned gennem dybden, og notér det i dataarket.

Ilt: Afhængigt af årstiden, vanddybde osv., kan vandets indhold af ilt også variere fra top til bund. Hvorfor? Mål iltindholdet med fx 1 meters interval ned gennem dybden, og notér det i dataarket.